

2013-03-19

Svar på skriftlig fråga (E1-2013) från Nordiska rådet om finansiering av Baltic Sea Action Plan Fund (BSAP-fonden)

Christina Gestrin (sv) och Anders Eriksson (ÅF) har den 5 februari 2013 ställt följande frågor till regeringarna i Danmark, Finland, Sverige och Åland:

- Värderar regeringarna att det finns behov av den finansiering som BSAP-fonden bidrar med?
- Är regeringarna beredda att bidra med medel till BSAP-fonden för att säkra att den kan fortsätta sin verksamhet?
- Har regeringarna några alternativa planer till BSAP-fonden för att främja utvecklingen av projekt och investeringar i syfte att säkra målsättningen om att god miljöstatus i Östersjön uppnås?

Efter konsultationer med berörda regeringar kan Sverige ge följande sammanfattande kommentarer.

Idag ser vi flera positiva signaler på att Östersjöns miljö förbättras. Genom att bygga upp ett åtgärdsinriktat samarbete mellan Östersjöländerna och med stöd från EU:s regleringar och fonder har vi lyckats nå tydliga resultat för att minska utsläppen, t.ex genom utbyggnad av avloppsreningsverk. Samtidigt noterar vi med stor oro att Östersjön fortsatt är ett av världens mest förorenade hav, t.ex. har omfattningen av de syrefria bottnarna aldrig varit så omfattande som de senaste åren. Klimatförändringen förväntas leda till ökad negativ påverkan och det finns därför stort behov av fortsatta åtgärder. Stora insatser, däribland konkreta investeringar, kommer att

krävas för att genomföra Helcoms åtgärdsplan, Baltic Sea Action Plan (BSAP) och för att vi ska förbättra miljötillståndet i Östersjön. Genomförandet av EU:s direktiv på miljöområdet, däribland havsmiljödirektivet, kommer att ha stor betydelse för det fortsatta åtgärdsarbetet, och för att vi ska nå målet om en god miljöstatus i Östersjön. EU:s strategi för Östersjöregionen och dess nyligen uppdaterade handlingsplan ger oss ökade möjligheter att utveckla samarbetsprojekt som stärker genomförandet av BSAP.

Vi anser att BSAP-fonden har varit en viktig finansieringskälla för BSAP:s genomförande. Fonden har haft ett mervärde genom att ge investeringsförberedande stöd till konkreta åtgärder. Fondens tillgångar på 11 miljoner euro, som idag är förbrukade, har bidragit till 34 investeringsförberedande projekt inom ett stort antal sektorer: såväl reningsverk, biogasproduktion och återanvändning av näringsämnen från jordbruksavfall, som mottagning av avloppsvatten och minskade luftföroreningar från fartyg. Medfinansiering från olika projektägare och andra finansiärer uppgår till cirka 28 miljoner euro.

I dagsläget finns det en rad finansieringsalternativ som syftar till att förbättra Östersjöns miljö. Nationell finansiering, bilateral projektfinsiering, EU:s olika fonder, privata fonder och Nordiska Dimensionens Miljöpartnerskap (NDEP), Nordiska Miljöfinansieringsbolaget (NEFCO) samt andra internationella finansieringsinstitutioner finansierar på flera olika sätt projekt med stor relevans för Östersjöns miljö. Samtidigt finns det i dagsläget inte någon specifik finansieringsmekanism med fokus på investeringsförberedande stöd för BSAP:s genomförande som BSAP-fonden haft.

Vi anser att det fortsatt skulle finnas ett behov för finansiering av projekt för att förbättra Östersjöns miljötillstånd. Vi vill understryka att det är viktigt att eventuella framtida medel till BSAP-fonden kommer från en bredare bas än de två nuvarande givarna, Sverige och Finland. En investeringsförberedande fond behöver också i ökad utsträckning beakta framtida möjligheter och behov som uppstår i genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen.

Sammanfattningsvis vill jag framföra att även om det finns ett intresse för en fortsatt BSAP-fond, så är det i den nuvarande situationen inte möjligt för varken Danmark, Sverige, Finland eller Åland att tillföra BSAP-fonden kompletterande medel för fortsatt verksamhet. Samtliga anser dock att frågan om finansiering av åtgärder för Östersjöns miljö även fortsättningsvis behöver ges särskild uppmärksamhet. Inför Helcoms ministermöte i oktober 2013 kommer finansiering av BSAP:s genomförande att vara en viktig fråga.

På regeringarna i Danmark, Finland, Sverige och Ålands vägnar,

Lena Ek
Miljöminister